

Handläggare: Riitta Sköld
Tfn: 508 09 307

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Situationen vid stadsdelens krogar - svar på skrivelse från Anders Broberg (kd)

Förslag till beslut

Skrivelsen från Anders Broberg (kd) besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ylva Tengblad
Stadsdelsdirektör

Lars B Strand
Vik avdelningschef

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har uppdragit åt förvaltningen att besvara skrivelsen om situationen vid stadsdelens restauranger. I skrivelsen efterlyser Anders Broberg (kd) en redogörelse för det som framkommit vid polisens och tillståndsenhetens gemensamma tillsynsbesök under helgen den 25 och 26 januari 2003 samt förvaltningens syn på det. Frågor som bör ställas är om reglerna för tillståndsgivning ska ändras, om kontrollen ska ökas och om de förebyggande insatserna ska ändras.

Förvaltningen konstaterar att trots de stora insatserna från tillsynsmyndigheternas sida och den positiva utvecklingen av tillsynsverksamheten uppstår tillfällen och situationer som leder till olägenheter i fråga om ordning och nykterhet som inte överensstämmer med lagens intentioner om att minska alkoholens skadeverkningar och om att befästa en alkoholkultur under ansvar. Mot bakgrund av detta anser förvaltningen att det finns skäl att se över stadens riktlinjer för serveringstider och kravnivån för de serveringsställen som är öppna efter den så kallade normaltiden, d.v.s. klockan 01.00. Förvaltningen anser att en tydlig, effektiv tillsynsverksamhet i samverkan med flera myndigheter och med möjlighet till snabba och verkningfulla sanktioner är viktigt. Förvaltningen anser vidare att det fortsatta målinriktade utvecklingsarbetet med förebyggande tillsyn olika aktörer och myndigheter emellan bör fördjupas utifrån de erfarenheter och goda exempel som har samlats under åren.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom stadsmiljö- och planeringsavdelningen efter samtal med samordnaren för Citypolisens tillståndsenhet, utredningssamordnaren och handläggare inom socialtjänstförvaltningens tillståndsenhet, poliser från närpolisdistrikten i Vasastan och Klara samt stadsdelsförvaltningens samordnare för drogförebyggande åtgärder.

Bakgrund

Skrivelsen

Vid sitt sammanträde den 20 februari 2003 uppdrog stadsdelsnämnden åt förvaltningen att besvara skrivelsen om situationen i stadsdelens restauranger (*bilaga 1*).

I skrivelsen efterlyser Anders Broberg (kd) en redogörelse för det som framkommit vid polisens och tillståndsenhetens gemensamma tillsynsbesök under helgen den 25 och den 26 januari 2003. Eftersom stadsdelsförvaltningen handlägger yttranden över ansökningarna om serveringstillstånd inom stadsdelen samt bedriver förebyggande verksamhet är det viktigt att nämnden får en redogörelse från polisen om tillståndet i stadsdelens restauranger samt förvaltningens syn på det som framkommit vid tillsynsbesöket. Frågor som bör ställas är om reglerna för tillståndsgivning ska ändras, om kontrollen ska ökas och om de förebyggande insatserna ska ändras.

Tillståndsgivning

Kommunens tillståndsgivning och tillsynsverksamhet för alkoholservering styrs av alkohollagen (SFS 1994:1738) från januari 1995. Lagens intention är bl.a. att begränsa alkoholens skadeverkningar samt att verka för återhållsamma alkoholvanor i syfte att sprida och befästa en alkoholkultur under ansvar. Stockholm stads kommunfullmäktige beslutade i oktober 1995 om ett alkoholpolitiskt program och riktlinjer för serveringstillstånd. Enligt riktlinjerna ska stadens arbete präglas av de positiva värden som restaurangerna erbjuder samtidigt som skyddsintresset ska tillvaratas. Riktlinjerna som omfattar både tillståndsgivningen och tillsynsverksamheten har reviderats i december 1999.

Socialtjänstnämndens tillståndsdelegerade beslutar i ärenden som rör serveringstillstånd i stadens restauranger och nöjeslokaler. I stadens riktlinjer anges de och förutsättningar som tillståndssökanden ska uppfylla för att få servera alkohol. Samtliga ansökningar om tillstånd bereds inom socialtjänstförvaltningens tillståndsenhet som remitterar ansökningarna inför tillståndsprövningen till polismyndigheten, miljöförvaltningen, skattemyndigheten, brandmyndigheten och stadsdelsnämnden för yttrande.

Stadsdelarnas inflytande över tillståndsgivning koncentreras på det som är av lokalt intresse. Detta kan gälla t.ex. restaurangtätheten i vissa speciella områden med känd missbruksproblematik, ordningsproblem eller störningar för närboende. Stadsdels-

nämndens yttrande ska väga tungt vid tillståndsmyndighetens slutliga bedömning och den lokala kompetensen är en viktig del i tillståndsprövningen.

Tillsynsverksamhet

Socialtjänstnämndens tillståndsdelegerade svarar för den kommunala tillsynen över alkoholserveringen och fattar beslut om administrativa ingripanden. Den omedelbara tillsynen över efterlevnaden av alkohollagens bestämmelser om servering av alkoholdrycker utövas av kommunen och polismyndigheten. Den löpande tillsynen enligt alkohollagen ankommer i första hand kommunen. Inspektionsverksamheten utövas av tjänstemän inom socialtjänstförvaltningens tillståndsenhet och särskilda restauranginspektörer som är arvoderade av tillståndsenheten.

Socialtjänstförvaltningens tillståndsenhet organiserar tillsynsverksamheten och genomför inspektioner regelbundet tillsammans såväl med polismyndigheten som med länsstyrelsen.

Vid restauranginspektionerna kontrolleras bl.a. att alkoholservering inte sker till underåriga och att serveringen bedrivs på ett sådant sätt att det inte medför problem med onykterhet och oordning. I övrigt kontrolleras bl.a. att alkohollagens serveringsbestämmelser följs, att lagad mat finns under hela serveringstiden, att alkoholdrycker marknadsförs på rätt sätt, att serveringsansvarig finns på plats. Vid inspektionerna kontrolleras även restaurangernas redovisningsrutiner och personalens anställningsförhållanden. Iakttagelserna rapporteras till skattemyndigheten.

Kontrollen av restaurangernas brandskydd och nödutgångar ingår i tillsynen. Anmärkningarna rapporteras till brandmyndigheten som följer upp och ansvarar för att bristerna rättas till.

Tillståndsenhetens inspektioner dokumenteras alltid och vid anmärkningarna skickas en kopia till restaurangen för kännedom. Vid allvarliga anmärkningar kan serveringstillståndet återkallas. Andra former av administrativa ingripanden är varning eller ändrade villkor för servering. Tillståndsinnehavaren är skyldig att känna till serveringsbestämmelserna i alkohollagen. Administrativa ingripanden handläggs inom tillståndsenheten och beslutas av socialtjänstnämndens tillståndsdelegerade.

Tillsynsverksamheten under 2002

I Stockholm fanns i slutet av år 2002 totalt 1 590 serveringsställen med gällande tillstånd; 477 av dessa fanns inom Norrmalms stadsdelsområde.

Tillståndsenheten genomförde totalt 1 426 inspektioner under förra året; 333 av dessa tillsammans med polisen och 43 inspektioner inom ramen för "Operation Krogsanering" som länsstyrelsen ansvarar för.

Antalet tillsynsbesök som utfördes på Norrmalm var 303. Dessutom har närpolisen genomfört ca 150 inspektioner inom stadsdelsområdet bl.a. i samband "Sveavägsprojektet".

Som resultat av det etablerade samarbetet med polisen har antalet inspektioner utförda av tillståndsenheten ökat liksom det totala antalet dokumenterade anmärkningar jämfört med motsvarande siffror från 2001.

Av tillståndsenhetens årsberättelse framgår att antalet administrativa ingripanden i form av varningar och återkallelser har ökat i stadens restauranger under de senaste åren. Detta gäller både den ekonomiska misskötsamheten och de alkoholpolitiska olägenheterna.

Under 2002 har tillståndsenheten gjort 74 administrativa ingripanden. Antalet administrativa ingripanden på Norrmalm under samma period var 38; 13 av dessa ärenden har avskrivits.

Enligt tillståndsenheten är det mycket sällsynt att en tillståndsinnehavare som meddelats varning t.ex. på grund av överservering fortsätter att missköta sig. Sanktionerna har en stor effekt och i synnerhet om det förenas med villkor om utbildning eller framtagande av policy. Effekten av tidigare års sanktioner har bestått även under 2002.

Tillsynen under helgen den 25 och 26 januari

Inspektionerna under den ovannämnda helgen har ingått i den gemensamma tillsynsverksamhet som socialtjänstförvaltningens tillståndsenhet, Citypolisens tillståndsenhet och närpolisen kontinuerligt bedriver. Under den aktuella helgen inspekterades tretton serveringsställen i den centrala staden. De dokumenterade anmärkningarna avsåg fem av de besökta serveringsställen och handlade om alkoholpolitiska olägenheter i fråga om ordning och onykterhet samt bristande tillgång till mat. Det som framkommit och rapporterats vid de genomförda inspektionerna är enligt polisen och tillståndsenheten vanligt förekommande och ger en allmän och sammanfattande bild av inspektionerna som genomförs i den centrala staden under helgkvällar och nätter.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Inom Norrmalms stadsdelsområde finns 477 av Stockholms 1 590 serveringsställen. Många människor söker sig till den centrala staden där flertalet av Stockholms restauranger och nöjeslokaler finns. Polismyndigheten och socialtjänstförvaltningens tillståndsenhet har prioriterat sina resurser och etablerat olika samverkansformer för tillsynsverksamheten i den centrala staden - och därmed även på Norrmalm - för att kunna bedriva effektiv tillsyn. Den redovisning som tillståndsenheten har i sin verksamhetsberättelse för 2002 bekräftar att samverkan myndigheter emellan och utvecklingen av tillsynsverksamheten har gett både påtagliga och positiva resultat (*bilaga 2*).

Förvaltningen anser att fortsatt tydlig, effektiv tillsynsverksamhet i samverkan med andra myndigheter och med möjlighet till snabba och verkningsfulla sanktioner i de fall tillståndsinnehavaren inte följer bestämmelserna är ett mycket viktigt verktyg för att restaurangerna ska kunna bedrivas enligt gällande lagar och bestämmelser.

Förvaltningen anser vidare att det är av stor vikt att det målinriktade och strukturerade utvecklingsarbete med förebyggande tillsyn som sker bland annat i form av information, utbildning, projekt och dialog mellan olika aktörer och myndigheter bör fördjupas utifrån de erfarenheter och goda exempel som finns och som har samlats under åren.

Trots de stora insatserna från tillsynsmyndigheternas sida och den positiva utvecklingen av tillsynsverksamheten kan förvaltningen konstatera att det kan uppstå tillfällen och situationer - i synnerhet under helgkvällar och nätter - som leder till alkoholpolitiska olägenheter i fråga om ordning och nykterhet som inte överensstämmer med lagens intentioner om att minska alkoholens skadeverkningar och om att befästa en alkoholkultur under ansvar. Mot bakgrund av detta anser förvaltningen att det finns skäl att se över stadens riktlinjer för vad gäller frågan om serveringstider och kravnivån för de serveringsställen som är öppna efter den så kallade normaltiden, d.v.s. klockan 01.00.

Förvaltningen föreslår att skrivelsen från Anders Broberg (kd) besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande. Förvaltningen föreslår vidare att polisen och socialtjänstförvaltningens tillståndsenhet inbjuds till stadsdelsnämndens möte samt till mötet med brottsförebyggande rådet.

Bilagor

1. Skrivelse från Anders Broberg (kd)
2. Verksamhetsberättelse 2002 från socialtjänstförvaltningens tillståndsenhet
3. Norrmalms barnchecklista